روزنامه سیستان و بلوچستان

اوقات شرعی به افق زاهدان
امروز: اذان صبح: ۴:۳۵ طلوع آفتاب: ۵:۵۸ اذان ظهر: ۱۲:۲۹ غروب آفتاب: ۱۹:۰۱ اذان مغرب: ۱۹:۱۸
فردا: اذان صبح: ۴:۳۶ طلوع آفتاب: ۵:۵۸ اذان ظهر: ۱۲:۲۹ غروب آفتاب: ۱۹:۰۰ اذان مغرب: ۱۹:۱۷

آب و هوای زاهدان
امروز: ۳۶ ۱۸
فردا: ۳۵ ۱۸

روزنامه سیستان و بلوچستان؛رتبه هشتم نشریات استانی
سرپرستی زاهدان: خیابان مولوی-نبش مولوی ۲۱
تلفن آگهی و اشتراک: ۳۳۲۱۷۸۶۶ ۰۵۴
تلفن مسئول تحریریه: ۳۳۲۱۷۸۶۹ ۰۵۴
نمابر تحریریه: ۳۳۲۱۷۸۶۴ ۰۵۴
تلفن‌های تحریریه: ۳-۳۳۲۱۷۸۶۲ ۰۵۴
تلفن و نمابر سرپرست دفتر: ۳۳۲۱۷۸۶۵ ۰۵۴

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیر مسئول: محمد سعید احدیان
سردبیر: علی ولی زاده
دفتر مرکزی: مشهد، بلوار سازمان آب
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
چاپخانه: شهرچاپ خراسان

تلفن: ۳۷۶۳۴۰۰۰ - ۰۵۱
نمابر شهرستان‌ها: ۳۷۶۷۴۳۳۴ ۰۵۱
پیامک: ۲۰۰۰۰۹۹۹
www.khorasannews.com
e-mail:info@khorasannews.com

سه‌شنبه ۳۰ مرداد ۱۳۹۷ . ۹ ذی الحجه ۱۴۳۹ . شماره ۱۱۹۷

نگاهی به آیین جشن بندگی در دیار نخل و آفتاب

هک پهلی

گروه جامعه

عید بندگی در پیش است و مردم دیار نخل و آفتاب با پیروی از ابراهیم خلیل ا... (ع)، خود را برای این روز باشکوه آماده می کنند. مردان استان به دنبال تهیه قربانی هستند، هر یک به تناسب شرایطشان گوسفند، گاو و شتر می خرند تا در روز عید، سنت حسنه قربانی را اجرا کنند و نذر خود را در میان نیازمندان احسان کنند. بانوان استان هم از روزها و حتی چند ماه قبل خود را برای این روز آماده می کنند. لباس های نو می دوزند و سوزن دوزی می کنند، شیرینی هایی مانند کلوچه و قلیفی تدارک می بینند و حنابندانی مختصر انجام می دهند چون عید قربان پیش روست، عیدی که با نماز، قربانی دادن، احسان نذورات و دیدار دوستان و آشنایان همراه و تداعی بندگی در پیشگاه خداوند است. عید قربان در کشورهای اسلامی با آداب و رسوم خاصی برگزار می شود و مردم سیستان و بلوچستان هم از دیرباز به این عید به عنوان یکی از اعیاد بزرگ اسلامی توجه ویژه دارند و با آیین، آداب و رسوم خاصی آن را برگزار می کنند.

سنت قربانی و احسان نذرها

یکی از کارشناسان مردم شناسی می گوید: قربانی کردن گوسفند، یک سنت حسنه موکد در میان مسلمانان است و می توان آن را رسمی دانست که در فرهنگ مردم استان جایگاه ویژه ای دارد و در مناسبت های مذهبی و غیر مذهبی انجام می شود و از گذشته های دور در این خطه رایج بوده است.«ابراهیمی» بیان می کند: سنت حسنه قربانی در روز عید قربان در میان مردم استان جایگاه ویژه ای دارد، سیستانی و بلوچ با تاسی از اقدام حضرت ابراهیم (ع) این سنت پسندیده را به جای می آورند. آن ها معتقد هستند که ذبح دام فقط مختص حاجیان نیست و افرادی که بضاعت مالی دارند در اندازه توان خود بز، گوسفند، گاو یا شتر ذبح و گوشت آن را در میان خانواده های کم بضاعت و همسایگان و نزدیکان توزیع می کنند.وی تصریح می کند: مردم استان برای هر عید و مراسمی غذا و شیرینی منحصر به خود را دارند و بر همین اساس در روز عید قربان نیز به طور معمول بانوان غذاهای محلی و خوشمزه از جمله «بت گوشت»، «نان پراته» «تنورچه»، «داغی» و «تباهگ» و شیرینی های محلی از جمله «کلوچه» و «قلیفی» می پزند.وی اظهار می کند: عید قربان روز عشق نیز نامیده می شود و بسیاری از دخترها و پسرهای جوان تلاش می کنند مراسم ازدواجشان را همزمان با این عید فرخنده جشن بگیرند، مردم منطقه معتقد هستند ازدواج در اعیاد اسلامی سبب خوشبختی و ایجاد عشق و علاقه در میان زوج ها می شود.

فرصتی برای رفع کدورت ها

یک مدرس دانشگاه به خبرنگار ما می گوید: مردم سیستان و بلوچستان مانند دیگر مسلمانان، عید قربان را جشن می گیرند. در میان مردم بلوچستان این عید به «مزنین عید» یا بزرگ ترین عید معروف است. آنان علاوه بر ذبح قربانی و توزیع گوشت آن در میان اقوام، همسایگان و فقرا، در این روز از کوچک و بزرگ لباس نو بر تن می کنند که مقدمات آن از روزها و هفته های قبل آماده می شود.«امان ا... تمنده رو» اظهار می کند: حنا بستن دست و پا توسط خانم ها در شب عید با ظرافت و زیبایی خاصی انجام و گاهی از نقوش سوزن دوزی در حنا بندی استفاده می شود، برگزاری مراسم عقد و ازدواج در روزهای پس از عید به دلیل حضور افراد فامیل، خانه تکانی و استفاده از عطرهای مخصوصی مانند سوچکی برای خوشبو کردن منازل و مساجد، دید و بازدید با خویشاوندان و صله رحم و تعطیلی کسب و کار به مدت سه روز از دیگر مراسم فرهنگی قوم بلوچ به مناسبت عید قربان است. وی ادامه می دهد: مردم بلوچ همچنین با پایان نماز عید و برگشت به خانه به دیدار دوستان و آشنایان می روند و از همدیگر طلب عفو می کنند که در زبان بلوچی به آن «هک پهلی» یا بخشیدن حقوق می گویند و خطاهایی را که در سال گذشته و حتی قبل آن در مقابل هم انجام دادند عفو و دل هایشان را از کینه خالی می کنند. برخی از مردم سیستان و بلوچستان ۱۰ روز اول ذی الحجه را روزه می گیرند و به ذکر و عبادت مشغول می شوند و اعتقاد دارند روزه و عبادت در این ایام ثواب زیادی دارد، برخی افراد نیز فقط روز عرفه را روزه می گیرند.وی اظهار می کند: پابندی رسم دیگری است که در قدیم میان قوم بلوچ وجود داشت و در این رسم گاو یا گوسفندی را برای قربانی در عید قربان سال آینده در نظر می گیرند و به آن رسیدگی می کنند تا برای قربانی سر حال باشد و به اصطلاح آن گاو یا گوسفند را پابندی می کنند.

مدرس دانشگاه: برخی از مردم سیستان و بلوچستان ۱۰ روز اول ذی الحجه را روزه می گیرند و به ذکر و عبادت مشغول می شوند و اعتقاد دارند روزه و عبادت در این ایام ثواب زیادی دارد. برخی افراد نیز فقط روز عرفه را روزه می گیرند

بانوان استان هم از روزها و حتی چند ماه قبل خود را برای این روز آماده می کنند.لباس های نو می دوزند و سوزن دوزی می کنند

سفر و نقل مکان بعد از عید

این مدرس دانشگاه بیان می کند: در کنار اشتراک های فرهنگی که در برگزاری مراسم عید قربان در میان مردم استان وجود دارد تفاوت هایی هم در شمال و جنوب استان دیده می شود. در منطقه سیستان از قدیم باور بر این بود که مردم مسافرت های دور خود را که قرار بود در این ایام انجام شود تا روز عید و قربانی کردن به تاخیر می اندازند و پس از دهم ذی الحجه این کار را انجام می دهند. مردم بلوچ هم اگر برنامه سفری دارند به گونه ای برنامه ریزی می کنند که تا روز عید قربان از سفر برگردند و در محل زندگی خود باشند.وی اظهار می کند: مردم سیستان، خرید وسیله برای خانه و رفتن به خانه جدید را به بعد از برگزاری مراسم عید و قربانی کردن گاو یا گوسفند موکول می کنند. همچنین فرزندان یک خانواده که جدای از والدین زندگی می کنند به احترام بزرگ ترها دام خود را به منزل پدر و مادرشان می برند و در آن جا ذبح می کنند که این مراسم در میان مردم بلوچستان وجود ندارد و البته در شمال استان نیز به دلیل تغییر سبک زندگی و شهر نشینی این مراسم کمرنگ شده است و فقط در برخی مناطق روستایی دیده می شود. تمنده رو ادامه می دهد: بانوان سیستانی در روز عید قربان دور هم جمع می شوند و با همکاری یکدیگر کلوچه و غذاهای محلی می پزند و میان هم تقسیم می کنند. خانواده های بلوچ نیز در ذبح قربانی و تقسیم گوشت آن با یکدیگر همکاری دارند و در زمان قدیم مازاد گوشت سهم خود را که امکان نگهداری اش وجود نداشت با افزودن موادی خشک و در هفته ها و ماه های بعد با آن غذایی با نام تباهگ درست می کردند که به دلیل استفاده زیاد ادویه در آن خوراکی مطبوع و لذیذ به شمار می رفت.

زیارت اهل قبور

وی ادامه می دهد: مردم استان در روز عید قربان و روزهای پس از آن به قبرستان ها و زیارت اهل قبور می روند و در ایام پس از عید قربان نیز خود را برای استقبال از حجاج بیت ا... الحرام که از مراسم حج بر می گردند آماده و مراسمی را برگزار می کنند. اشتراک مراسم فرهنگی قوم بلوچ با دیگر مسلمانان شامل ذبح قربانی و توزیع آن در میان خانواده های کم بضاعت و قوم و خویشان، پوشیدن لباس نو، برگزاری نماز عید و دید و بازدیدهای معمول است.

هشدار

معاون دانشگاه علوم پزشکی زاهدان:

مردم مراقب تب کنگو باشند

پیشگیری از بیماری تب خونریزی دهنده کریمه کنگو با مشارکت شهروندان و ذبح بهداشتی دام ها امکان پذیر است.معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان به خبرنگار ما گفت: با فرا رسیدن عید قربان و افزایش ذبح غیر بهداشتی دام در شهرها، فصل گرما و افزایش فعالیت کنه ها، خطر بروز بیماری تب کریمه کنگو وجود دارد که با مشارکت شهروندان و رعایت نکات بهداشتی از بروز این بیماری پیشگیری می شود.دکتر سید «مهدی طباطبایی» افزود: تب کریمه کنگو بیماری خونریزی دهنده تب دار و کشنده ای است که می تواند از طریق گزش کنه آلوده یا تماس مستقیم با خون، ترشحات یا لاشه گوشت دام آلوده یا خون و بزاق فرد مبتلا به بیماری انتقال یابد.وی خاطر نشان کرد: این بیماری در دام علایم مشخصی ندارد و خطر انتقال آن به انسان در ذبح حیوان آلوده یا یک دوره کوتاه پس از ذبح حیوان آلوده وجود دارد. وی بیان کرد: در صورت هر نوع تماس با دام به ویژه هنگام ذبح و خرد کردن گوشت تازه باید از وسایل حفاظت فردی مانند دستکش، ماسک، عینک، روپوش و چکمه استفاده کرد و قبل از خرد کردن و مصرف گوشت تازه دام ذبح شده باید حداقل به مدت ۲۴ ساعت و امعا و احشای آن مانند دل، جگر و قلوه به مدت ۴۸ ساعت در یخچال و در دمای چهار تا هشت درجه نگهداری و از مصرف جگر، دل، قلوه و گوشت دام به صورت خام یا نیم پز خودداری شود.وی ادامه داد: علایمی شبیه سرماخوردگی یا خونریزی از نقاط مختلف بدن به ویژه زیرپوستی در فردی با سابقه تماس با دام، می تواند نشانه هایی از بیماری کشنده سی سی اچ اف باشد و شهروندان در صورت مشاهده این موارد با فوریت های سلامت برای انتقال فرد بیمار به بیمارستان تماس بگیرند.